Příloha č. 8
Platby - Dobré životní podmínky zvířat

Uvedené kalkulace včetně metodiky jsou zpracovány jako podklad pro stanovení plateb za účast v jednotlivých titulech Dobré životní podmínky zvířat, navržených v rámci dokumentu „Program rozvoje venkova na období 2014-2020".
Cílem kalkulací je podložit konečnou výši podpůrných plateb pro zemědělské subjekty dostupnými reálnými daty.

Způsob kalkulace plateb vychází z konceptu definovaného v čl. 33 nařízení o podpoře rozvoje venkova z EZFRV č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005. Platba umožňuje hradit:

- ztrátu příjmů plynoucí z plnění podmínek účasti v tomto opatření,
- dodatečné zvýšené náklady plynoucí z provádění aktivit nad rámec běžné zemědělské praxe.

Platby se poskytují ročně a kompenzují v plné výši či částečně dodatečné náklady a ušlé příjmy příjemců podpory v důsledku přijatých závazků.

Metodika výpočtu plateb

Metodika výpočtu plateb je založena na kalkulaci tzv. ztráty příjmů (income foregone) a/nebo dodatečných nákladů (additional costs) vyplývajících z dobrovolného zapojení se do závazku v opatření Podpora dobrých životních podmínek zvířat.
Ztráta příjmů vychází z kalkulace tzv. ušlého příjmu v důsledku naplnění požadavků v opatření (např. snížení počtu zvířat na ustájovací plochu).
Dodatečné náklady vycházejí z kalkulace skutečných nákladů na dodatečné činnosti či nákladově náročnější činnosti prováděné navíc z důvodu splnění podmínek daných konkrétním závazkem (např. obohacení slámy na podestýlku aditivy).
Transakční náklady nebyly v kalkulacích uvažovány.

Datová základna pro kalkulace plateb vychází vesměs z publikovaných zdrojů, z vlastních šetření ÚZEI, šetření odborných organizací, podkladů Výzkumného ústavu živočišné výroby (VÚŽV) a konzultací s odborníky.

Hlavními zdroji informací jsou:

- data o nákladovosti zemědělských výrobků; publikace „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*"[1] vydává každoročně Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI),
- normativy pro zemědělství - data o obvyklých chovatelských technologiích v ČR; publikace AGC „*Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*"[2] online na webu, databázi spravuje a aktualizuje Česká zemědělská univerzita v Praze,
- normativy pro zemědělství"[3]; online na webu, databázi spravuje a aktualizuje Výzkumný ústav zemědělské techniky (VÚZT),

[1] http://www.uzei.cz/nakladovost-zemedelskych-vyrobku
[2] http://www.agronormativy.cz/
[3] http://www.vuzt.cz/index.php?I=A60

- Podklady VÚŽV.

Dalšími zdroji informací jsou:

- základní údaje o zemědělství ČR (stavy hospodářských zvířat, průměrné mzdové náklady v zemědělství, ceny zemědělských výrobců, výstupy AGC 2010 aj.) od Českého statistického úřadu (ČSÚ),
- řada dalších vhodných zdrojů informací jako např. Situační a výhledové zprávy (MZe); Zprávy o stavu zemědělství ČR – Zelené zprávy (MZe ČR);
- šetření chovatelských svazů, konzultace s poradci a experty, chovatelskými svazy a MZe aj.

V následujícím přehledu jsou detailněji popsány základní položky kalkulací s uvedením metodiky jejich výpočtu a zdroje. U výpočtů příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku byla použita data za časové období 2009-2012 z databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“. Údaje týkající se cen materiálových vstupů (např. ceny slámy), mzdové náklady apod. byly aktualizovány a odpovídají situaci roku 2012, data sbíraná chovatelskými svazy a VÚŽV se týkají roku 2013:

- náklady na běžné operace jsou čerpány z tzv. agronormativů „Technické zajištění pracovních operací v živočišné výrobě“ (zdroj: *Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*);
- značná část podkladů týkajících se materiálu a spotřeby času byla zjišťována Výzkumným ústavem živočišné výroby a část i zástupci chovatelských svazů u svých chovatelů.
- náklady na ruční práce vycházejí jednak z vlastního zjišťování Výzkumného ústavu živočišné výroby a částečně ze zjišťování chovatelských svazů u svých chovatelů – průzkum trhu,
- náklady na PHM odpovídají výši průměrné ceny pro účely cestovních náhrad, resp. ceně uvedené i v agronormativech (zdroj: *Normativy pro zemědělskou a potravinářskou výrobu AGroConsult*),
- mzdové náklady jsou odvozeny dle hodnot hodinových nákladů práce v třídění podle odvětví, tj. pro zemědělství, myslivost a související činnosti (zdroj: *ČSÚ*). Dalším zdrojem těchto nákladů byla databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“.

Základní položky kalkulací plateb

Zdroje dat se liší podle jednotlivých podporovaných operací / titulů v rámci opatření Dobré životní podmínky zvířat, dle míry dostupnosti ekonomických (zejména nákladových) údajů.

Kalkulace u dojnic z větší části vycházejí z podkladů dodaných VÚŽV a částečně i Svazem chovatelů Červenostrakatého a Holštýnského skotu a částečně také přímo z databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“, která zahrnuje podklady pro ekonomiku chovu dojnic.
Výpočet příspěvku na úhradu fixních nákladů a zisku dojnic je postaven na sběru dat o nákladech (zdroj: databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“ ÚZEI).

Pro výpočty byla použita hodnota PÚ dojnic 26 944 Kč/ks.

Kalkulace u chovu prasat vychází z podkladů z databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*“ a dalších, které byly dodány VÚŽV.

Kombinovatelnost operací

Opatření je organizováno do operací (obvykle dle druhů zvířat a dle blízkosti jednotlivých kategorií zvířat), příp. sdružení jednotlivých titulů. Hierarchie opatření a zaměření jednotlivých operací vylučuje rizika překryvů a umožňuje tedy operace, příp. tituly kombinovat.

Použité koeficienty pro přepočet kusů zvířat na velké dobytčí jednotky (VDJ)

Kategorie zvířat	Koeficient
Krávy (dojnice)	1
Prasničky a prasnice	0,5
Selata (předvýkrm)	0,03

Zdroj: metodika FADN

Tam, kde to zdroj dat umožňoval (např. ČSÚ, nebo databáze „*Nákladovost zemědělských výrobků v ČR*), bylo kalkulováno s průměrem roků 2009-2012.

KALKULACE

14.1.1 Zvýšení lehacího prostoru v chovu dojnic

Východiska pro výpočet

Cílem je zvýšení lehacího prostoru tím, že je dojnicím zajištěno navýšení plochy ustájovacího prostoru o 15 %, oproti ploše stanovené v národních právních předpisech, což má za cíl snižovat stres zvířat. Zvýšení ustájovacího prostoru je dosaženo snížením počtů dojnic ve stáji o 15 % tak, že zemědělec využije nevyužité ustájovací prostory. Platba je postavena na základě nákladů navíc v dalších ustájovacích prostorách.

Ztráta příjmu a dodatečné náklady	**Kč/VDJ**	**Kč/VDJ**
Náklad navíc (u 15 % dojnic): PHM[4]	887	
Energie	1 402	
Voda	167	
Vlastní opravy, údržba	1 246	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady na 1 VDJ	3 702	
Rozpočítáno na 85 % dojnic, které zůstaly ve stáji[5]		653
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		**653**

14.1.2 Zlepšení stájového prostředí v chovu mléčného skotu

Východiska pro výpočet
Ošetřením slámy dojde ke zlepšení hygienických podmínek zejména v místech, kde dojnice lehají. Prevence přemnožení ektoparazitů snižuje stres zvířat zejména v letních měsících.
Stanovení újmy vychází z požadavků na pravidelnou aplikaci chemického přípravku nebo biologického materiálu působícího na kontrolu ektoparazitů v intervalech a množství podle plánu potvrzeného příslušným orgánem veřejné správy. Samotné stanovení újmy vychází z průměrných nákladů navíc způsobených aplikací chemických a biologických materiálů, které působí proti nárůstu počtů ektoparazitů v chovu mléčného skotu.
Navíc je zajišťována upravená podestýlka. Platba této části operace je postavena na stanovení nákladů navíc v rámci stlaní řezanou, štípanou slámou nebo digestátem, které jsou z desinfekčních důvodů alkalizované přípravkem na bázi vápence. Je hrazeno řezání slámy a její obohacení přípravkem na bázi vápence.

Titul: stelivové provozy		
Ztráta příjmu a dodatečné náklady	Kč/VDJ	Kč/VDJ
Náklad navíc na chemickou aplikaci proti ektoparazitům[6]	440	
Náklad navíc na chemickou aplikaci proti ektoparazitům – ošetření lože[7]	84	
Náklad na chemickou aplikaci celkem	524	
Náklad navíc na biologickou aplikaci proti ektoparazitům[8]	229	

[4] *PHM = pohonné hmoty pro motorová vozidla*
[5] *Náklad navíc na 1 VDJ zbývajících kusů dojnic je stanoven dle vzorce: náklad navíc=(3 702*15)/85. Náklad navíc za 15 ks dojnic (15x3 702) je rozpočítán na zbývající dojnice, tj. celkový náklad je dělen počtem zbývajících dojnic, tedy 85ti.*
[6] *Počet aplikací za rok (4x), při ceně aplikace na 1 m^2 (11 Kč) a průměrné ploše na jednu dojnici ve stáji (10 m^2).*
[7] *Ošetření přípravkem HokoEx, Zdroj: VÚŽV (2014).*
[8] *Cena balení vystačí na stádo 300 dojnic (7 500 Kč), což představuje 25 Kč na jedno ošetření, při počtu ošetření za rok 12x celkem 300 Kč/dojnici, cena aplikace je 29 Kč/rok, hrazeno 8 ošetření, Zdroj: VÚŽV (2014)..*

Průměr nákladů navíc u operací proti ektoparazitům		377
Cena řezání slámy a míchání s vápencem (každých 5 dní)	602	
Cena vápence včetně dopravy[9]	2 437	
Frekvence stlaní - počet cyklů (jednou za 5 dní) za rok	73	
Náklad navíc na aplikaci ošetřené podestýlky - stelivové provozy[10]		3 124
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		**3 501**

14.1.3 Výběhy / přístup k pastvě pro suchostojné krávy

Východiska pro výpočet

Stanovení újmy vycházelo z požadavku, aby chovatel zajistil dojnicím, minimálně v období stání na sucho, neomezený přístup do venkovních prostor. Samotný výpočet vycházel z provozních nákladů spojených s užíváním těchto výběhů, tedy stlaním a úklidem hnoje a přeháněním zvířat. Délka stání na sucho se uvažuje 50 dní a plocha výběhu minimálně 5 m^2 (průměr 3m^2).

Ztráta příjmu a dodatečné náklady	Kč/VDJ	Kč/VDJ
Cena slámy[11] na výběh pro 38 dojnic (3 kg/krávu a jeden cyklus stlaní)[12]	285	
Cena práce stroje[13]	917	
Náklad na práci navíc (Kč)[14]	435	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		**1637**

14.1.4 Zlepšení životních podmínek pro prasničky a prasnice

Východiska pro výpočet

Stanovení újmy se opírá o následující závazky:

- turnusový provoz na porodnách, umožňující dokonalou očistu celé sekce prasnic s následným ponecháním po dobu min. 1 dne bez naskladnění (zemědělec si vede evidenci - datum provedení vyskladnění a provedení DDD, evidence není hrazena), turnusový provoz vyžaduje při zachování počtů prasnic rozšíření plochy a odpovídajících provozních

---

[9] *Náklad na dvoutýdenní potřebu přípravku je 855 Kč/VDJ a na dopravu 15,4 Kč/VDJ, přepočet spotřebu při pětidenních cyklech (855+14,5)*2,8 (VÚŽV (2013).*

[10] *Náklad vychází z ceny řezání slámy a obohacení přípravkem (602 Kč), vychází z nákladu na: práce stroje – 895 Kč/hod, při spotřebě času na jeden cyklus 1,42 hod na řezání/míchání a 1,42 hod na aplikaci ve stáji s 289 dojnicemi), z ceny alkalizujícího přípravu (855 Kč/dojnici na dvoutýdenní cyklus aplikace, přepočteno na pětidenní cyklus, náklad vynásoben 2,8x a přepočten na jednu dojnici), to vše vztaženo na jedno VDJ, při opakování 73x za rok. Zdroj: VÚŽV (2014).*

[11] *Podle informace z VUŽV (2015) je v praxi sláma používaná v chovech dojnic jako stelivo v 73,9 % případů, přičemž 12,6 % technologií je bezstelivových. Výpočet ceny steliva tedy vychází z ceny převažujícího druhu steliva, slámy.*

[12] *Dle výpočtu: spotřeba kg slámy na jeden cyklus stlaní (3 kg) x cena 1 kg slámy (0,61 Kč/kg), vynásobeno počtem cyklů stlaní za rok (156) (3x0,61)*156). Zdroj: VÚŽV (2014).*

[13] *Hodinová variabilní cena práce stroje (335 Kč) při potřebě 2 hodin týdně (104 hod./rok), rozpočítaná na 38 dojnic ve výběhu (335x104)/38. Zdroj: VÚŽV (2014)..*

[14] *Cena pracovní síly uvažována 159 Kč/hod. (ČSÚ 2015) při spotřebě práce 2 hod. týdně, celkem roční náklad v Kč přepočtený na průměrný počet suchostojných krav (38): (159*(2*52))/38. Zdroj: VÚŽV (2014).*

nákladů o přibližně 25 %, turnusovým odchovem je možné účinněji zajistit hygienu chovu,

- pravidelná kontrola spárků prasnic po odstavu selat a následné ošetření spárků (včetně nehrazeného vedení evidence stavu prasnic), neošetřené spárky jsou jedním ze zdrojů zhoršených životních podmínek prasnic,
- prodloužení věku prvního připuštění prasničky do doby dosažení věku 230 dní a více (nehrazené vedení evidence), umožní prasničce více vyspět a přispívá k dobrým životním podmínkám jak prasnic, tak i selat.

Prasnice:

Ztráta příjmu a dodatečné náklady	Kč/VDJ	Kč/VDJ
Turnusový odchov prasnic – Desinfekce na 100 KD[15]	166	
PHM na 100 KD[16]	31	
Energie na 100 KD[17]	142	
Voda na 100 KD[18]	4	
Náklady na vlastní opravy na 100 KD[19]	73	
Náklady na práci navíc na 100 KD[20]	29	
Náklady navíc na 100 KD celkem	445	
Náklady celkem – turnusový odchov[21] (na rok)		**1 625**[22]
Ošetření spárků – spotřeba času za rok na VDJ (184 minut)[23]		
Náklad na pracovní sílu (Kč/rok)[24]		**488**[25]

Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem	**2 113**

Prasničky:

Ztráta příjmu a dodatečné náklady	Kč/VDJ	Kč/VDJ

[15] *KD = krmný den, šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012).*

[16] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[17] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[18] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[19] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[20] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[21] *Náklad navíc tvořený provozními náklady na zvětšení plochy pro prasnice (součet nákladů navíc na 100 KD přepočtený na rok).*

[22] *Výsledná hodnota se odlišuje o 1 Kč od kontrolního propočtu vlivem zaokrouhlování při výpočtech v programu MS Excel.*

[23] *Sběr dat proveden Svazem chovatelů prasat v roce 2013*

[24] *Na 1VDJ je spotřeba času 184 minut, což odpovídá ročnímu nákladu488 Kč, oceněno průměrným nákladem na pracovní sílu v zemědělství ((184/60)x159), při hodinovém nákladu na pracovní sílu 159 Kč. Šetření VÚŽV (2013), ČSÚ (2015).*

[25] *Výsledná hodnota se odlišuje o 1 Kč od kontrolního propočtu vlivem zaokrouhlování při výpočtech v programu MS Excel.*

Opožděné připouštění:		
Náklad na jeden neproduktivní den[26]	182	
Počet neproduktivních dnů	21	
Náklad navíc – opožděné připouštění[27]		**3 822**
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem		**3 822**

14.1.5 Zvětšení plochy pro selata

Východiska pro výpočet

Součástí pohody zvířat je dostatečný prostor při ustájení a tato operace zajišťuje zvětšení prostor pro selata v předvýkrmu. Stanovení újmy vychází z požadavku zvýšit ustájovací plochu selat v předvýkrmu o 20 %. Vzhledem k volným kapacitám se vychází z předpokladu, že tyto budou využity pro 20 % chovu selat v předvýkrmu a tím se zvýší plocha na jedno sele v současnosti využívaných ustájovacích prostorách. Hrazeny jsou tedy náklady navíc pro 20 % selat ve výkrmu.

Ztráta příjmu a dodatečné náklady	Kč/VDJ	Kč/VDJ
Desinfekční prostředky[28]	1 345	
Elektrická energie[29]	360	
Ostatní energie[30]	110	
Voda[31]	7	
Opravy, údržba[32]	343	
Pracovní náklady navíc[33]	159	
Ztráta příjmu a dodatečné náklady celkem[34]		**2 324**

[26] *Náklad na krmný den prasnic v roce 2013 (91Kč/KD), který byl převedený na VDJ (91/0,5)*

[27] *Náklad na neproduktivní den chovu násobený počtem neproduktivních dní, 182x21=3822 Kč/VDJ*

[28] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[29] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[30] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[31] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[32] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[33] *šetření Nákladovost zemědělských výrobků (2009-2012)*

[34] *Náklady pocházejí z šetření o nákladech ÚZEI, byly přepočteny z nákladu na sele a 100 KD na 1 VDJ a rok (2009-2012).*